

Berlin, 'Zvizdal'

Ontroerend verhaal over laatste survivors Tsjernobyl

Theatergezelschap Berlin trok voor eerdere voorstellingen al naar de Inuit in Iqaluit, het kleine Amerikaanse dorpje Bonanza, het kruitvat Jeruzalem met haar Palestijns-Israëliëse spanningen en Moskou waar het regime iedereen met een afwijkende mening onderdrukt. Toch ondernam Berlin nog nooit zo'n epische reis als in hun meest recente creatie 'Zvizdal'. Hiervoor trokken kernleden Yves Degryse en Bart Baele samen met de Franse journaliste

G+1 0

Like 5

DETAILS PODIUM

Een voorstelling van:
Yves Degryse, Bart Baele, Cathy

Cathy Blisson naar het gelijknamige Oekraïense dorpje, gelegen binnen de 'verboden zone' rond de voormalige kernsite van Tsjernobyl, waar dertig jaar geleden de nucleaire ramp plaatsvond.

In Zvizdal ontmoetten ze twee maal per jaar, en dat van 2011 tot 2015, het oude echtpaar Pétro en Nadia. Zij zijn de enige inwoners die nog in dit stralingsgebied wonen. Alle andere dorpsbewoners zijn weggetrokken naar veiligere oorden, vaak naar de huizen die de overheid hen aanbood. Pétro en Nadia, ondertussen de tachtig voorbij, weigerden echter om hun geboortegrond te verlaten.

Het gevolg? Helemaal afgesneden van de buitenwereld – geen elektriciteit, televisie of telefonie – leven zij in totale isolatie op hun erf, ondertussen helemaal omgeven door de woekerende natuur die alle sporen van wat eens Zvizdal was, heeft uitgewist. Dieren hebben ze bij de vleet, maar andere mensen zien ze enkel wanneer ze tien kilometer verderop wandelen om aan de controlepost water of brood op te halen, wanneer hun enige dochter sporadisch op bezoek komt of als de oud-dorpelingen op de jaarlijkse dodenherdenkingsdag hun verloren dierbaren komen herinneren.

Hoe van dit onwaarschijnlijke verhaal theater maken? Net zoals in hun meeste eerdere projecten werkt Berlin zonder acteurs, maar brengt het verslag van hun reizen via een documentaire, hier geprojecteerd op een groot scherm centraal tussen de twee tribunes. Onder dit scherm staan drie maquettes die doorheen de verschillende seizoenen het landgoed van Pétro en Nadia verbeelden, waar Berlin geen toegang tot had tijdens de opnames. Een zwevende camera toont close-ups van hun erf die soms ook live *gemorph*t worden met de docu. Behalve de mooie beelden die dit oplevert, is de meerwaarde van deze gimmick niet echt duidelijk. In hun vroegere voorstelling 'Bonanza', waarin met een schaalmodel van het dorp gewerkt werd, was deze interactie beter geslaagd.

Maar hierover struikelen zou echter voorbijgaan aan de essentie van 'Zvizdal', de prachtige docu waarin dit fascinerende verhaal verteld wordt. Via lange, trage shots wordt de desolate omgeving en de eenzaamheid van Pétro en Nadia sterk voelbaar gemaakt. De luchtbeelden die een drone maakte en waarbij kilometers rond hun erf enkel nog bosgebied te zien is, zijn verbazingwekkend.

In al hun authenticiteit pakken Pétro en Nadia overigens goed op camera: ze zijn niet op hun mond gevallen en strooien bovendien gretig met levenswijsheden zoals 'een vreemd huis is als een wrede schoonmoeder' (over hun weigering om te verhuizen) of 'zolang er Amerikanen zijn, zullen er insecten en parasieten zijn' (over Pétro's heimwee naar de Sovjet-Unie).

Als toeschouwer weet je dat het een kwestie van tijd is vooraleer het verhaal van deze oude maar veerkrachtige knarren eindigt. In 2014 overleed Pétro immers. Berlin was aanwezig op zijn begrafenis, wat enkele hallucinante beelden oplevert die in de film getoond worden. Pétro's heengaan vormt de emotionele uppercut van deze tragische, maar wondermooie voorstelling. Zo empathisch en gefocust op één verhaallijn als in 'Zvizdal' was Berlin nog nooit.

Filip Tielens

© Cutting Edge - 19 mei 2016

Blisson

Met:

Nadia Pylypivna Gavoura, Pétro Opanassovitch Lubenoc

Productie:

Berlin

Location:

Bronks

Datum opvoering:

2016-05-12 00:00:00

Datum premiere:

12/05/2016 u